

BİLGİ TOPLUMU - EĞİTİM - YENİ KİMLİKLER-II

BİLGİ TOPLUMU VE EĞİTİMDE YENİ KİMLİKLER

*Uzman Gülcan NUMANOĞLU**

Bilgi Toplumunda Eğitim

Bilgi toplumunun lokomotif kavramları olan "bilgisayar" ve "bilgi" ile toplumsal yaşam biçiminin değişmekte olduğunu ve buna dayalı olarak da yetiştirilmek istenen insan modelinin değiştiğini görmekteyiz. Yeni insan modelini yetiştirme işi de eğitim sürecinin görevidir.

Bilgi toplumunun amacı "toplumsal optimizasyona erişmek" olarak kısaca özetlenebilir. Ancak toplumun öz kaynaklarının optimizasyonunda, potansiyellerini optimum düzeyde geliştirmiş insanların varlığı ve buna bağlı olarak da potansiyelini hem kendisi hem de ülkesi için kullanabilen bireylerin yetiştirildiği eğitim süreci gündeme gelmektedir. Teknolojinin yoğun olarak kullanıldığı bu toplum düzeninde bireye gerekli önemin verilmesi için yeterli eğitimin sağlanması önemli bir koşuldur (Ceyhun ve Çağlayan, 1997, 52, 80; Özden, 1999, 87).

Bilgi toplumunda araştırma ve geliştirmeye en üst düzeyde önem verilerek, önemli bir kaynak olan bilginin geliştirilmesi için bilime, teknolojiye ve insan gücüne yatırım unsuru olan eğitim en ön planda ele alınmaktadır (Aytaç, 1998, 1394; Aktan ve Tunç, 1998, 123).

21. Yüzyıla damgasını vuran bilgi toplumunda eğitim, toplumların birbirine kesin çizgilerle kapalı olduğu ve birbirleriyle iletişim ve etkileşimin daha az olduğu dönemlerdeki gibi belli tutum, tavır, değer ve bilgileri aktaran ve önceki kuşakların yaptıklarını yineleyen değil, yeni ürünler, fikirler vb. geliştirebilme yeteneği olan insanları yetiştirmeyi temel amaç edinmelidir (Doğan, 1994, 109; Erdoğan, 1998, 870). Bu bağlamda eğitim süreci içindeki bireyin, değişen

* Uzman, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü

koşullara kendini adapte edebilecek, geleceği bütün incelikleri ile kavrayabilecek, yaptıkları işlere eleştirel bir bakış açısı getirecek, sürekli değişen bir çevrede yeni ilişkiler kurabilecek şekilde bilgi ve becerilerle donatılması gerekmektedir.

21. Yüzyıl insanının başlıca özelliği sürekli öğrenme ve kendini geliştirme çabası olacaktır. Çünkü bilgi insan içindir, bilgi yoksa insan da yoktur. Bilginin önemi insan yaşamı için olmazsa olmaz niteliği taşımasındadır (Yılmaz, 1997, 24). Hayatta aktif biçimde kullanılan, hareket noktası olarak benimsenen, kararları yönlendiren temel güç bilgidir (Fındıkçı, 1999, 202). Hızla çoğalan ve yayılan bilgi karşısında bireyin tavrı değişmektedir. O zaman da herşeyi bilmek yerine hangi bilgiyi nereden, nasıl edinebileceğini öğrenmek yani öğrenmeyi öğrenmek isteyen seçici ve eleyici bir profilde insan ortaya çıkmaktadır (Esirgen, 1997, 53).

Bilgi toplumunda eğitimin genel amacında önemli bir değişim olmalıdır. İnsanların yetiştirilmesi ve bilgilendirilmesi kıstasında bilginin aktarılması işlemi yapılmaktadır. Ancak bu da bir amaç olmaktan çok bir yöntem sorunu olmaktadır. Çünkü eğitim sürecinde bireyin kendine verilen bilgiyi almasından çok bireyin kendisine yararlı olan bilgiyi kullanması olgusu giderek yaygınlaşmaktadır. Böylece eğitim sürecinde bireysel öğrenmenin ön plana çıktığı okullarda, herkesin sürekli olarak öğreniyor olması ve kendi konularıyla ilgili teknolojik, ekonomik yenilikleri takip etmesi, öğrenmesi ve bunları uygulaması gerekmektedir. Eğitim süreci bilgi üzerine inşa edilmiştir. İnsan kendi deneyimleri, bireysel ve toplumsal ihtiyaçları ile ilişkisel olan eğitim sürecini benimsemektedir. Bu da insanların bilgiyi kontrol eden ve yönlendiren araçlar hakkında eğitilmelerinin gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır (Fındıkçı, 1992, 20; 1999, 204; Teker, 1993, 101,104; İnceleler, 1997, 162; İşman, 1998, 857; Akpınar,1999, 6). Çünkü bilgiyi kontrol eden ve yönlendiren eğitim araçlarının eğitim sürecinde kullanılması bireyin toplumsallaşmasını, zihinsel olarak gelişmesini ve iletişim kurabilme becerisinin artmasını sağlayarak (İşman, 1998, 857) öğrenme ve öğretme ortamının kalitesini artırma yönünde birçok fırsatlar ortaya çıkarmaktadır.

Bilgi toplumunda eğitimin sosyal amacı ve sorumluluğu konusunda Drucker (1994, 247-249) şu noktalara dikkat edilmesi gerektiğini belirtmektedir:

- 1- Bilgi toplumu içinde ve bilgi toplumu için yapılan eğitimin sosyal bir amacı olmalıdır.
- 2- Eğitim sistemi açık bir sistem olmalı, eğitim almak isteyenlerin önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- 3- Sadece eğitim kurumlarında değil, hemen hemen bütün kurumlarda eğitime ayrı bir önem verilmelidir.

4- Tüm mesleklerde devamlı eğitim imkanları hazırlanmalı ve insanlara eğitim ihtiyacının devamlılığı hissettirilmelidir.

5- Diplomanın, yeteneğin takdiri yerine yeteneğin önüne dikilen bir engel haline gelmemesine özen gösterilmelidir.

İşte bilgi toplumu olmanın gereği, eğitimin sosyal bir amaca dönük olarak fırsat eşitliğine önem verilerek yapılması ve eğitimin hayatın bütün alanlarında gösterişten uzak ve kesintisiz hale getirilerek yayılması olarak karşımıza çıkmaktadır. Böyle bir anlayışla eğitime önem veren ve bunu gerçekleştirmeye çalışan toplumlar, bilgi toplumu olma yolunda değerlendirilebilirler.

Bunun için de bilgi teknolojilerinin üretim ve kullanımı yönünde başta insana yatırım unsurlarından eğitime, bilim ve teknolojiye yatırım politikalarına önem verilmesi, nitelikli işgücü açığının giderilmesi ancak okul eğitiminin yanısıra, mesleki eğitime, yüksek eğitime, eğitimin sürekliliğinin sağlanmasına ve kalitesinin artırılmasına bağlı gözükmektedir (Aktan ve Tunç, 1998, 133).

Bilgi toplumunda bilginin üretilmesine yönelik kurumlar önem kazanmaktadır. Bunların başında eğitim kurumları, üniversiteler ve araştırma merkezleri bilgi toplumunun yaratılmasında temel unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü bilgi toplumunun taşıyıcıları nitelikli ve eğitilmiş işgücünü oluşturan uzman kişilerdir (Erkan, 1998, 136). Bu nedenle eğitim kurumları yeni taleplerle karşılaşacak, belki de “eğitilmiş insan” kavramı ve buna bağlı olarak “öğretim yöntemleri” ve “müfredat programları-içerik” yeniden gözden geçirilecektir. Bu bir boyutta gelişen bilim ve teknolojinin bir sonucudur (Teker, 1993, 103; Aslan, 1998, 879). Alman eğitim, ulusal eğitimden çok küresel düzende eğitilmiş insan yetiştirmeye yöneliktir. Bilgi toplumunun eğitilmiş insanı sürekli kendini yenileyerek öğrenmenin sürekliliğini sağlamak zorundadır. Bu da örgün ve yaygın eğitimin sistem bütünlüğü içinde entegrasyonunu ve eğitimin sürekliliğini sağlayan yaşam boyu eğitim yaklaşımı ile gerçekleşecektir. Burada amaç uygun insan tipini yetiştirmektir. Bireyin yaptığı iş, yeniliklerle beraber sürekli değişmekte, sürekli yenilenmekte ve bu yüzden eğitim süreklilik arz etmektedir. Artık bilgi toplumunda eğitimin sürekliliği işi devlet destek ve teşviki ile bireylerin sorumluluğuna geçmektedir (Erkan, 1998,139; Eriş, 1998, 163; Bozkurt, 1998, 201; Tezcan, 1998, 821; Cafağlı, 1998, 838; Çelik, 1998, 829-830). Çünkü teknolojinin hızla gelişmesi, çalışma yaşamı için gerekli olan bilgi ve becerileri yetersiz kılmaktadır. Çalışma yaşamında yer alabilmek ve doğası değişmekte olan işlerde kalabilmek için eğitimin sürekliliğinin sağlanması yanında yeni kimliklerin yani bilgi toplumunda öğrenciyi belirlemeye yarayan nitelik ve özelliklerin öğrenciye kazandırılması gerekmektedir. Ancak bunun yapılabilmesi için de okul, öğretmen ve yöneticinin de yeni kimliklerle tanışması kaçınılmazdır.

Tüm bu yaklaşımlar sonucunda geleceğin eğitim vizyonu üç temel boyutta incelenecektir (UNESCO, 1996, 17):

1- *Bilmek için öğrenmek:* Bilimsel ilerlemeler sonucunda, yeterli ölçüde geniş kapsamlı bir eğitim ile seçilmiş bir dizi konu üzerinde durulmaktadır. Bu eğitim, insanlara öğrenmeden zevk almayı öğretmektedir.

2- *Yapmak için öğrenmek:* Burada birey iş yaşamı için gerekli becerileri yapabilmek için öğrenmek zorundadır. İnsanlar eğitim süreci içerisinde iş tecrübesi kazanmak yoluyla, becerilerini geliştirme fırsatı bulduklarında, söz konusu beceri ve yeterlikler daha kolay kazanılmaktadır.

3- *Olmak için öğrenmek:* Bireyin kendi kişiliğinde bulundurduğu bellek, anlayış gücü, hayal, bedensel yetenekler, estetik duygusu, iletişim becerisi, liderlik vb. duyguları ile yaşadığı dış dünyaya karşı daha güçlü olduğunu göstermek için başvurduğu bir öğrenme yoludur.

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler sonucunda ortaya çıkan ve 21. yüzyıla damgasını vuran bilgi toplumunda geleceğin eğitim vizyonu içerisinde, eğitim sistemi; okul kültürü, yönetici, öğretmen ve öğrenci açısından ne gibi yeni arayışlar yeni kimlikler getirmektedir?

Okulun Yeni Kimliği

Okulun var olmasındaki neden eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin olmasıdır. Öğrencilerin içinde bulunduğumuz çağa ve toplumun ihtiyaçlarına göre yetiştirilmesi işi de okulun görevidir. Bilgi toplumunda öğrencilerin düşünce üretmeyi, neden-sonuç ilişkisine bağlı olarak nedensel düşünmeyi ve akıllarını kullanarak bilgiye ulaşmayı ve yeni bilgiler üretmeyi öğrenerek, bir üst kademe eğitime geçmeleri ya da iş hayatına atılmaları beklenmektedir. Bunun için de 21. yüzyılda bilgi toplumunun ihtiyaçlarına uygun bir okul kimliği geliştirebilmemiz eğitim sisteminde bütünsel ve sistematik bir değişimi zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda okulların istenen yerlerini kazanabilmeleri, eğitimin amacı ve okulların işleyişini yeniden şekillendirmeye başlayan bilgi toplumunun sahip olduğu değerleri benimsemesi, özümsemesi ve uygulaması ile paralellik arz etmektedir. Ancak öğrenci, öğretmen ve diğer personelin de buna paralel olarak değişmesi kaçınılmazdır.

Bu yeni değişim ile okullar hem kendi kültürlerini korurken hem de düşünceye, yaratıcılığa, girişimciliğe ve üretkenliğe değer veren yeni okul kimliğini bünyelerinde birleştirmeye çalışmalıdırlar (Cafoğlu, 1998, 839; Özden, 1999, 193).

Yenilikler ve yeni beklentiler de okul ve öğrenme ortamlarının yapısında değişimi zorunlu kılmaktadır (Akpınar,1999, 6). Eğitim kurumları olarak okullar, sürekli yeniliğe açık, bilginin üretildiği, kullanıldığı ve geliştirildiği, ekip çalışması ile insanın kendine güven sağladığı, günün her saatinde kullanıma açık, toplumun yeni bilgi ihtiyaçlarının karşılandığı öğrencide özgün ve yaratıcı düşünceyi geliştirmeyi amaçlayan, çok fonksiyonlu bir yapıda olmak zorundadırlar. Yeni okul kültüründe en belirgin özellik ekip çalışmasıdır. Bireylerin sürekli öğrenme arzusu içinde olması motivasyon yüksekliği, harcanan performansı en üst düzeye çıkarma; öğrenci-öğretmen-yönetici ve yardımcı personelden oluşturulacak ekip çalışmasında başarı için ön koşuldur (Cafoğlu, 1998, 839-840; Özden, 1999, 86).

Yeni okul kültüründe önemli bir belirleyici olan okul vizyon, misyon ve temel değerlerinin belirlenmesi ve okulların bu çerçeve içerisinde hareket etmesi gerekmektedir (Hargreaves, 1994, 163). Yeni okul kültüründe oluşturulacak olan vizyon ve misyon yapısının sürekli değerlendirmeler ile geliştirilmeye açık olması temel özellik olmalıdır. Bunun için tek düze eğitim anlayışı yerine öğrenci, öğretmen, veli ve eğitimden beklentisi olan diğer bireyleri de göz önünde bulunduran çoğulcu, ezberden uzak, katılımcı, eğlenceli ve açık okul sistemleri geliştirmek zorundayız (Tezcan, 1998, 824). Bu sistemde okul, klasik işlevi olan bilgiyi kazandırma ya da aktarma yerine araştırma yapabilme, verimli çalışabilme, eleştirel düşünebilme öğrenmeye devam etme disiplini geliştirebilme gibi alışkanlıkların kazandırıldığı, öğrenci için öğrenme kapasitesini geliştirici işleve sahip bilgi üretim merkezleri haline gelmelidir (Erdoğan, 1998, 871; Özden, 1999, 83-86).

Okul Yöneticisinin Yeni Kimliği

Bilgi toplumunda okul yöneticisi imajı yeni arayışlar içerisinde. Yönetici yerine liderlik önem kazanmaktadır. Klasik yönetici anlayışı da bu boyutta değişmektedir. Okul yöneticilerinin etkili değişimi yakalayabilmeleri için dönüşümcü liderliğin aktif rolüne uyum sağlamaları gerekmektedir. Çünkü liderliğin yeni boyutu değişimciliktir (Cafoğlu, 1998, 840; Hesapçioğlu, 1998, 819; 1998a, 98,102). Okul yöneticisi değişime direnme yerine yeni durumdaki fırsatları görerek, arzulanan değişim ve yenileşmeyi kolaylaştırmaya dönük olarak bilgiyi yönetme, kullanma, ikna etme ve sürekli öğrenme becerilerine sahip olmalıdır. Bu şekilde okul yöneticisinin, değişimin getirdiği yeni fırsatları görerek

değerlendirme yoluna gitmesi, okulunun ikibinli yıllara hazırlanmasında olumlu etkiler yaratacaktır.

Covey (1996, 105), her alanda ilkelere dayalı yeni bir kültür yaratmanın vizyon, cesaret, öğrenme ve gelişme arzularına bağlı olduğunu savunurken, öğrenmeyi bilen liderin değişime karşı koymayarak bu değişim için öğrenmeye başladığını belirtmektedir.

Bilgi toplumunun temel değerlerinin kabul gördüğü günümüzde de okul yöneticisi öğrenen lider konumundadır. Öğrenen lider, kurumsal ve toplumsal değerlere hakim, yeni yönelimlerden haberdar, sürekli öğrenebilen, hızlı değişim-gelişim ve bilgi toplumunun yapısına uygun stratejiler geliştirebilen ve kendisine bağlı bireylerin kendilerini geliştirme düzeylerinden yani öğrenmelerinden sorumlu olan liderdir. Okul yöneticisinin başarısı büyük oranda öğretmenin başarısına bağlıdır. Bu nedenle yönetici öğretmenlerine alanlarında yetkili ve sorumlu olacak şekilde profesyonel davranma fırsat ve kapasitesini vererek, öğretmenlerinin mesleki gelişmelerinde alternatif kararlar alabilme inisiyatifine sahip olmalıdır. Gücü ve hareketinin odak noktası otoritesi değil, bilgisi ve öğrenmeye açıklığı olmalıdır (Fındıkçı, 1996, 9; Çelik, 1997, 17-18; Özden, 1999, 136-137).

Bilgi toplumunda okul yöneticisi; kendini geliştirmeye açık, sürekli öğrenen, kendi kurumu dışında olup bitenleri izleyebilen, kendisine bağlı olarak çalışan bireylerin öğrenmelerinden ve bir amaç etrafında ekip halinde çalışabilmelerinden sorumlu, sürekli kendi kendisine neyi, nasıl daha iyi yapabilirim diye sorular yönelten, keşfetmeye açık, okulunda bir vizyon ve misyon belirleyebilen, sürekli kafasında geleceğe yönelik düşüncelerin olduğu, inisiyatif sahibi, neyi, ne zaman, neden yaptığını bilen, okulda olumlu bir öğrenme-öğretme ortamı sağlayabilen, öğrenci başarısını ön plana çıkaran ve bunu teşvik edebilen, etkili iletişim becerisine sahip, genç ve yetişkinleri tanıyabilme yeteneğine sahip, çağın getirdiği yeni teknolojilerden haberdar olan ve onları okulu için en verimli biçimde kullanabilen insanlar olmalıdırlar.

Öğretmenin Yeni Kimliği

Yeni okul kültürü ile öğretmenlerin farklı ve yeni kimlikler içerisine girmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen çok hızlı bilgi üretimi karşısında sürekli olarak bilgilerini güncellemek zorundadır. Çünkü öğrenen toplumunda öğretmenler hayat boyu öğrenci olmalıdırlar. Bilgi toplumunun eğitimcisi, bilginin eğitimsel değerinin farkında olmalıdır. Bilgiyi sunma ve ona ulaşma konusunda rehberlik etme rolünü üstlenen öğretmenler, bilginin seçimi

konusunda da uzman olmak zorundadırlar. Bu nedenle kendilerini geliştirmeleri, alanı takip etmeleri şarttır.

Bilgi toplumunda öğretmenin temel rolü, öğrenme ortamının merkezine öğrenciyi alarak bilgiye nasıl ulaşılacağını ve bundan nasıl yararlanılacağını uygun ortamlar hazırlayarak öğretmektir (Çelik, 1998, 834; Tezcan, 1998, 825; Akpınar, 1999, 4). Kısaca öğretmen temel bilgiyi öğrenciye kazandırabilmelidir. Bu da öğrenci için öğrenmeyi öğretmektir. Ancak burada öğretmen öğrencisini iyi tanıyarak, onun öğrenme düzeyine uygun öğrenme imkanları sunmak ve o doğrultuda öğrenciyi yönlendirmek görevini sadece bir uygulayıcı olarak değil bir uzman olarak yapabilmelidir.

Öğretmen bilgi toplumunda bilgi edinme, seçme ve faydalanma süreçlerini iyi bilmelidir. Çünkü çağın getirdiği bütün teknolojik olanaklar, eğitim çabalarına, ancak öğretmenin başarısı ile umulan katkıyı sağlamakta ve öğretmenin statüsü bilgiyi kullanabilme becerisiyle doğru orantılı olarak artmaktadır (Sözer, 1996, 8; Çelik, 1998, 834). Ayrıca öğretmenin araştırma ve öğretme faaliyetlerinde kendisini dar kalıplar içerisinde tutmaması, geniş ufuklu, takım içinde çalışabilen, iletişim kurabilen, tartışabilen, problem çözmeye yeteneğine sahip, risk alabilen, çok sesliliğe önem veren, esnek, yeni bilgi teknolojilerinden haberdar olan ve kullanmasını bilen bir birey olması yani tüm bu becerileri gösterebilmesi onun yeni kimlik özellikleridir.

Teknolojide meydana gelen yenilikler, programların geliştirilmesi, öğretim kaynaklarının hazırlanması, yeni yapısal değişikliklerin yapılması, eğitici personelin sürekli olarak eğitilmesini zorunlu kılmaktadır (Doğan, 1997, 77). Bilgi toplumunda öğrenmeyen, pasif bir öğretmenin kendisinden beklenen rolleri yerine getirmesi mümkün değildir. Öğretmenin sürekli eğitimi üzerinde durularak, eğitim sistemi için yatırım yapılmalıdır. Bu noktada hizmet-içi eğitim önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

Öğrencinin Yeni Kimliği

Bilgi toplumunda okul, yönetici ve öğretmen rollerindeki değişiklikler öğrenciye de yansımaktadır. Öğrenci eski dar kalıplarından çıkıp öğretmeni rehberliğinde "öğrenmeyi öğrenen" birey konumuna gelecektir.

Öğrenciyi öğrenme ve sorun çözmeye yöneltten yeni eğitim sistemi ile her bir öğrenci kendi becerileri doğrultusunda esnek ve geniş bakış açısına sahip olarak yetiştirilmelidir. Bu da öğrencinin aldığı bilgiyi yorumlaması ve anlamlandırmasını yani bilgi üretme kapasitesine ulaşmasını sağlayacaktır (Özden, 1999, 78). Öğretmen bu süreçte öğrenci için denemeye açık eğitim

ortamları sağlayarak, yaşama yakın, esnek, eleştirel ve deneysel bir bakış açısıyla öğrencinin öğrenmesinde kendisinin pasif, ancak öğrencinin aktif katılımını sağlayacaktır (Cafoğlu, 1998, 842; Tezcan, 1998, 825; Teker, 1993, 103-104). Böylece öğrencinin olagelen teknolojik gelişmeleri izleyebilmesi ve daha üretken bir yapıya sahip olması mümkün olacaktır. Bu şekilde öğrenciler değişikliklere uyum sağlama ve öğrenme kapasitesini sonuna kadar kullanabilme becerileri ile meslek hayatında en değerli özelliğe sahip olacaklardır.

Öğrencilerin bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip bireyler haline getirilmesinde bilgisayar okur-yazarlığının kazandırılması önemli bir etkidir. Çünkü eğitim sürecinde hem amaç hem de araç durumunda olan bilgisayarların kullanımını bilmek, artık her bireyin kazanması gereken temel bilgi ve beceriler olarak kabul edilmektedir (Keser, 1995, 250). Aynı şekilde teknolojinin imkanlarından yararlanarak projeler üretebilen ve farklı proje gruplarında çalışabilen, ekiple çalışma becerisine sahip, bağımsız olarak düşünebilen, hayal gücü yüksek, mantıklı kararlar verebilen, aktif katılımcı, bilgiyi arayan, düşünen, üretken, önyargısız, her türlü düşünceye saygılı bireyler olacaktır.

Bu kıstasta, kitlesel eğitim, yaşam boyu eğitim, elit eğitim, disiplinler arası esnek eğitim, küreselleşme ve ileri eğitim teknolojileri 21. yüzyıl eğitiminin temel ilkeleri olacaktır. Bilgi toplumunda eğitimin hedefi ise (Aslan, 1998, 879);

- en az bir yabancı dili iyi bilen,
- bilgisayar okur-yazarlığı olan,
- bilgiye nasıl ulaşacağını bilen yani öğrenmeyi öğrenmiş olan,
- yapıcı ve yaratıcı olan,
- disiplinlerarası çeşitli projelerle ekip çalışmasına katılan,
- yerelliği anlayan ve küresellikle birleştiren,
- risk alabilen ve gerektiğinde "hayır" diyebilen,
- demokrasiye ve insan haklarına saygılı, bunları yaşam biçimi haline getirmiş

insanlar yetiştirmek olacaktır.

Sonuç

Sonuç olarak diyebiliriz ki, 21.yüzyılda bilginin öneminin daha da artacağından hiç kimsenin şüphesi yoktur. Bu sebeple Türkiye'nin bilgi toplumu düzeyine ulaşabilmesi için eğitim sürecinde yeni yapılanmalara gereksinimi vardır.

BİLGİ TOPLUMU VE YENİ KİMLİKLER-II

Yukarıda belirttiğimiz eğitim hedeflerini hayata geçiremeyen, bilim ve teknolojideki hızlı gelişim ve değişimi aktif olarak eğitim sürecine aktaramayan toplumlar, 21. yüzyılda geri kalmış ülkeler platformunda yer alma tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Dolayısıyla yönetici ve öğretmeni sadece bir uygulayıcı olarak görmeyen, öğretim yöntemleri ve ders programları ile yeni okul kültürü geliştiren, öğrencisini gelecek yüzyıl için yaşam boyu eğitimde "öğrenmeyi öğrenen" bir anlayışla yetiştiren ve onlara yeni kimlikler kazandıran bir toplum bilgi toplumu olacaktır.

KAYNAKLAR

- Akpınar,Y.(1999). **Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamalar**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aktan,C.Ç ve Tunç,M.(1998). Bilgi Toplumu ve Türkiye. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 118-133.
- Aslan,M.(1998). 21.Yüzyılda Eğitim (Postmodern Çağda Eğitim). **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 877-880.
- Aytaç,K.(1988). Bilişim Toplumu. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı II**. Mart-Nisan sayısı, 4(20), 1392-1395.
- Bozkurt,V.(1998). Enformasyon Toplumu ve Türkiye. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 199-213.
- Cafoğlu,Z.(1998). Eğitimde Küresel Kimlik. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 837-844.
- Ceyhun,Y. ve Çağlayan .M.U.(1997). **Bilgi Teknolojileri Türkiye için Nasıl Bir Gelecek Hazırlamakta**. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Covey,R.C.(1996). **Three Roles of the Leader in the New Paradigm. The Lader of the Future**. San Francisco: JosseyBass Publishers. Aktaran Özden,Y.(1999). **Eğitimde Yeni Değerler**. Ankara: PEGEM Yayıncılık İkinci Baskı.
- Çelik,V.(1997). Öğrenen Bir Lider Olarak Okul Yöneticisi. **Yaşadıkça Eğitim**. Kasım-Aralık sayısı, 17-19.
- Çelik,V.(1998). Bilgi Toplununun Eğitim Sistemi ve Geleceğe Yönelik Eğilimler. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 829-836.
- Doğan,H.(1997). **Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı**. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Doğan,İ.(1994). Bilgi Toplumu: Uzun İnce Bir Yol. **A.Ü. EBF. Dergisi**. 27(1) 97-111.
- Drucker,F.P.(1993). **Yeni Gerçekler** (B.Karanakçı Çev.). Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Erdoğan,İ.(1998). Bilgi Toplumu Olmanın Gerektirdiği Eğitim Paradigması. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 870-876.
- Eriş,M.(1998). Türkiye için İلمي Bilgiyi Arıyorum! **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I**. Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 161-167.

- Erkan,H.(1998). 21. Yüzyıla Girenken Bilgi Toplumu ve Türkiye. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I.** Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 134-143.
- Esirgen,R.(1997). Eğitim Sorunlarının Çözümünde Teknolojiden Yararlanma.
- Eğitim Reformunun Temel İlkeleri Dünyada ve Türkiye'de Zorunlu Eğitim Sempozyumu Bildirileri 22-23 Ekim (53-55).** Ankara: A.Ü. EBF.ve TÖMER Dil Öğretim Merkezi.
- Fındıkcı, İ.(1992). Bilgi Toplumunda Eğitim Kurumları. **Yaşadıkça Eğitim.** Kasım-Aralık sayısı, 20-25.
- Fındıkcı,İ.(1996). Öğrenen Liderin Özellikleri. **Yaşadıkça Eğitim.** Temmuz-Ağustos sayısı, 8-9.
- Fındıkcı,İ.(1999). Bilgi Toplumunda Eğitim ve Öğretmen **Cumhuriyet Döneminde Eğitim II.** Ankara: MEB. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, 200-212.
- Hargreaues,A.(1994). Changing Teacher. *Changigng Times.* London. Aktaran Zuhul Cafoğlu (1998). **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I.** Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 837-844.
- Hesapçioğlu,M.(1998). Modernizmden Postmodernizme Eğitim Anlayışları ve Okulun Geleceği. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I.** Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 813-820.
- Hesapçioğlu,M.(1998a). Postmodern Çağda Eğitim Yönetimi ve Eğitim Örgütü.
- Türkiye'de Eğitim Yönetimi, Prof.Dr.Ziya Bursalıoğlu'na Armağan.**
- İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları, 97-103.
- İnceler,H.(1997). Öğrenen Organizasyonlar. **BYTE Dergisi.** Mart sayısı, 162-165.
- İşman,A.(1998). Bilgi Çağında Eğitim. **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I.** Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 857-861.
- Keser,H.(1995). Bilgisayarın Ölçme-Değerlendirme Hizmetinde Kullanımı. **A.Ü. EBF. Dergisi.** 28(2), 249-260.
- Özden,Y.(1999). **Eğitimde Yeni Değerler.** Ankara: PEGEM Yayıncılık İkinci Baskı.
- Sözer,E.(1996). Üniversitelerde Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. **Anadolu Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.** 6(2), 6-14.
- Teker, N.(1993). Bilgi Toplumu ve Eğitimde Yeni Boyutlar. **A.Ü. EBF. Dergisi.** 26(1), 101-106.
- Tezcan, M.(1998). Gelecekte Eğitim (21. Yüzyılın Okulları Üzerine). **Yeni Türkiye 21.Yüzyıl Özel Sayısı I.** Ocak-Şubat sayısı, 4(19), 821-828.
- UNESCO (1996). Yirmibirinci Yüzyılda Eğitim Uluslararası Komisyonu Raporu (PEGEM Çev.). **Eğitim Yönetimi Eytepe Dergisi.** Kış sayısı, 2(1), 11-24.
- Yılmaz,B.(1997). Hangi Bilgi Toplumu ve Nasıl? **Öğretmen Dünyası Dergisi.** Haziran sayısı, 23-26.